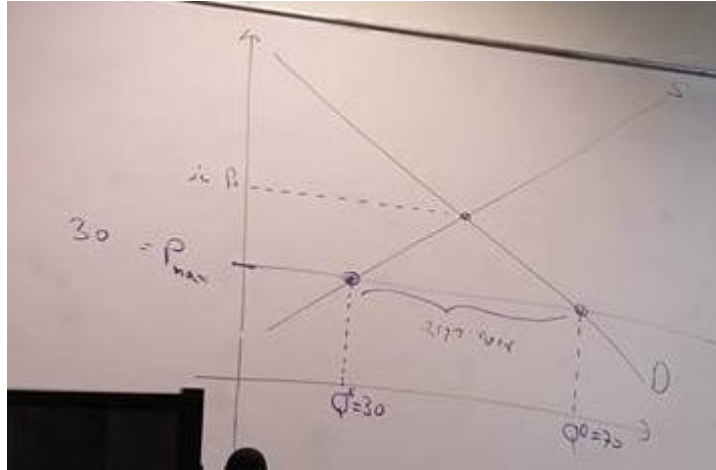

המשך התערבות ממשלה בקביעת מחיר בשוק

מחיר מקסימום - מחיר הנקבע ע"י הממשלה (על מנת להגביל מחיר של מוצר מסוים. מחיר מקסימום הינו מחיר הנמוך מהמחיר שהיה נקבע בשיווי משקל. לדוגמא - מחירי יסוד - קמח, תחבורה ציבורית (מוצרי יסודר)

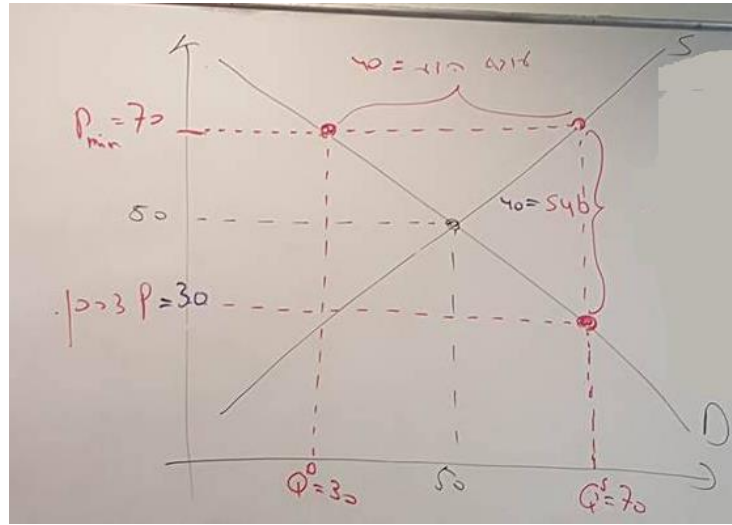
S: $P=Q_S$
 D: $P=100-Q_D$

ניתן לראות שבמחיר מקסימום הנמוך משיווי משקל נוצר עודף ביקוש. סביר להניח שבעקבות כך יתפתח שוק שחור לכן על הממשלה לעשות צעדים משלימים:

1. מכסות קנייה - מחלקים את כמות היצור (מוגבלת 30) עפ"י קריטריון מסוים לצרכנים. הבעיה עדין לא נפתרת - עדיין יהיה שוק שחור.
 - צרכנים P_{MAX}
 - $Q_S=30$ (צורכים 30)
 - יצרנים P_{MAX}
 - $Q_S=30$ (מייצרים 30)
 - ממשלה
 - הוצאות אכיפה
2. ממשלה מספקת עודף ביקוש (40 יחידות)
 - צרכנים P_{MAX}
 - $Q_D=70$ (יצרכו 70)
 - יצרנים P_{MAX}
 - $Q_S=30$ (מייצרים 30)
 - ממשלה
 - הוצאות לוגיסטיות
3. סובסידיה - לוקחים את מחיר המקסימום ומציבים בביקוש ונקבל את הכמות המבוקשת.
 - צרכנים P_{MAX}
 - $Q_D=70$
 - יצרנים P_{MAX}
 - $Q_S=70$
 - ממשלה
 - סובסידיה

עדן מילשטיין

מחיר מינימום - הממשלה קובעת מחיר מינימאלי למוצר מסוים, כלומר המחיר מינימום הוא מחיר הנקבע מעל שיווי המשקל. המטרה היא הגנה על היצרן. לדוגמה - קביעת מחיר מינימום למוצרי חקלאות (יקרות, פירות, חלב) ע"מ להבטיח שהמחירים לא ירדו, כלומר לשמור על היצרנים.

S: $P=Q^S$ D: $P=100-Q^D$ $P=50$ $Q=50$

צעדים משלימים שעל המדינה לעשות ע"מ לשמור על מחיר מינימום

1. **מכסות ייצור** - השמדת עודפים, מספק לשוק רק $Q^D=30$.

- צרכנים
- $P_{MIN}=70$
- $Q^D=30$

- יצרנים
- $P_{MIN}=70$
- $Q^D=30$
- ממשלה

עלות אכיפה

2. **קניית עודפים ע"י הממשלה $Q^S - Q^D$**

- צרכנים
- $P_{MIN}=70$
- $Q^D=30$

- יצרנים (ייצרו את כל הכמות Q^S)
- $P_{MIN}=70$
- $Q^S=70$

ממשלה

$$70 * 40 = P_{MIN} * (Q^S - Q^D)$$

3. **סובסידיה**

- צרכנים
- $P_{צרכן} = 30$
- $Q^S=30$

- יצרנים
- $P_{MIN}=70$
- $Q^S=70$

ממשלה

הוצאות D סובסידיה

$$SUB * Q^S$$

שאלה 8

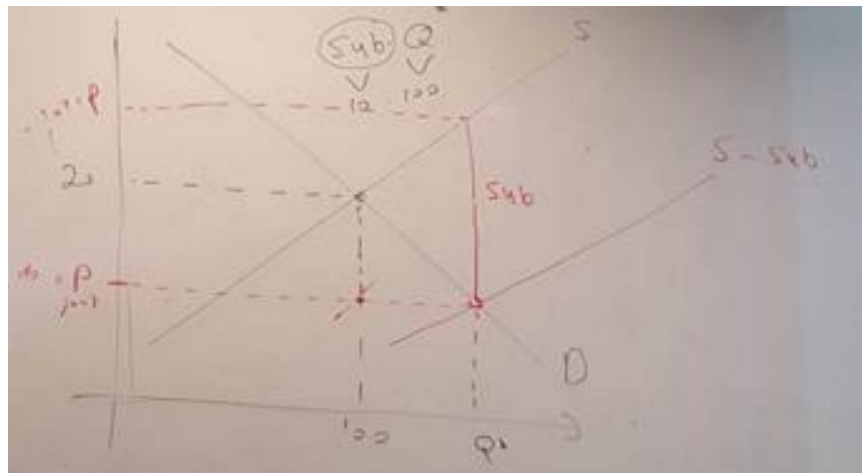
- שוק מוצר X פועל בתנאי תחרות משוכללת.
 הממשלה קבעה מחיר מינימום, הגבוה ממחיר שיווי המשקל והיא בוחנת 3 אפשרויות להבטחתו:
1. קניית עודפים.
 2. מתן סובסידיה לכל יחידה מיוצרת.
 3. מכסות ייצור.
- א. הצרכנים יעדיפו את אפשרות 2 ויהיו אדישים בין אפשרות 1 ל- 3.
 ב. היצרנים יהיו אדישים בין אפשרות 1 ל- 3.
 ג. תשובות א' ו-ב' נכונות.
 ד. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

ממשלה	יצרנים	צרכנים	
הוצאות על קניית העודפים	$P_{MIN} = Q_S$	$P_{MIN} = Q_D$	קניית עודפים
הוצאות אכיפה	$P_{MIN} = Q_S$	$P_{צרכן} = Q_S$	סובסידיה
הוצאות אכיפה	$P_{MIN} = Q_D$	$P_{MIN} = Q_D$	מכסת ייצור

התשובה הנכונה היא א' משום שהכמות גדולה והמחיר נמוך

שוק מוצר X פועל בתנאי תחרות משוכללת. עקומות הביקוש וההיצע למוצר 'רגילות'.
 ידוע כי במצב המוצא מחיר המוצר היה שווה ל-20 ₪ ליחידה והכמות הנמכרת ממנו 100 יחידות.
 כעת, הממשלה מעוניינת להוריד את מחיר המוצר עבור הצרכנים ל-10 ₪ ליחידה ע"י נתינת סובסידיה
 בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת. להלן 3 טענות:
 א. גובה הסובסידיה הדרוש גבוה מ-10 ₪.
 ב. הוצאות הממשלה תהיינה בהכרח גבוהות מ-1,000 ₪.
 ג. עודף היצרנים ועודף הצרכנים יעלה בהכרח.

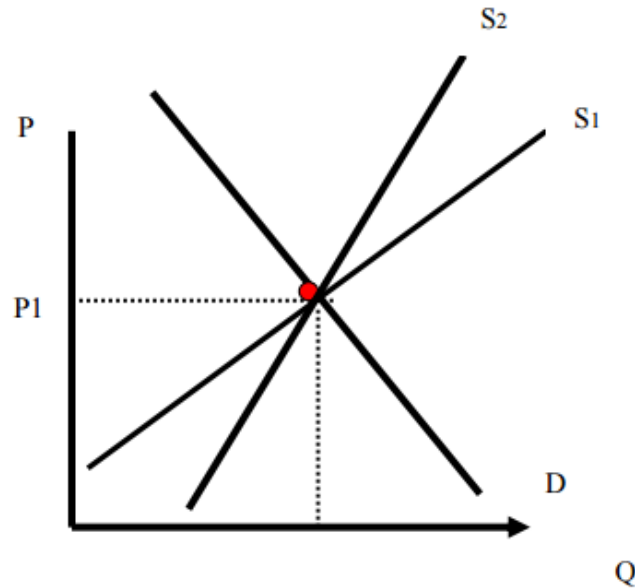
1. כל הטענות א', ב' ו-ג' נכונות.
2. רק טענה א' נכונה.
3. רק טענות א' ו-ב' נכונות.
4. רק טענה ג' נכונה.
5. כל הטענות א', ב' ו-ג' אינן נכונות.

- א- כן
- ב- כן, משום שהכמות בסובסידיה גדולה יותר (מעל 100)
- ג- כן, ככול שהמחיר לצרכן יורד העודף לצרכן עולה, ככול שהמחיר לצרכן עולה העודף יעלה.

מכאן התשובה הנכונה היא 1

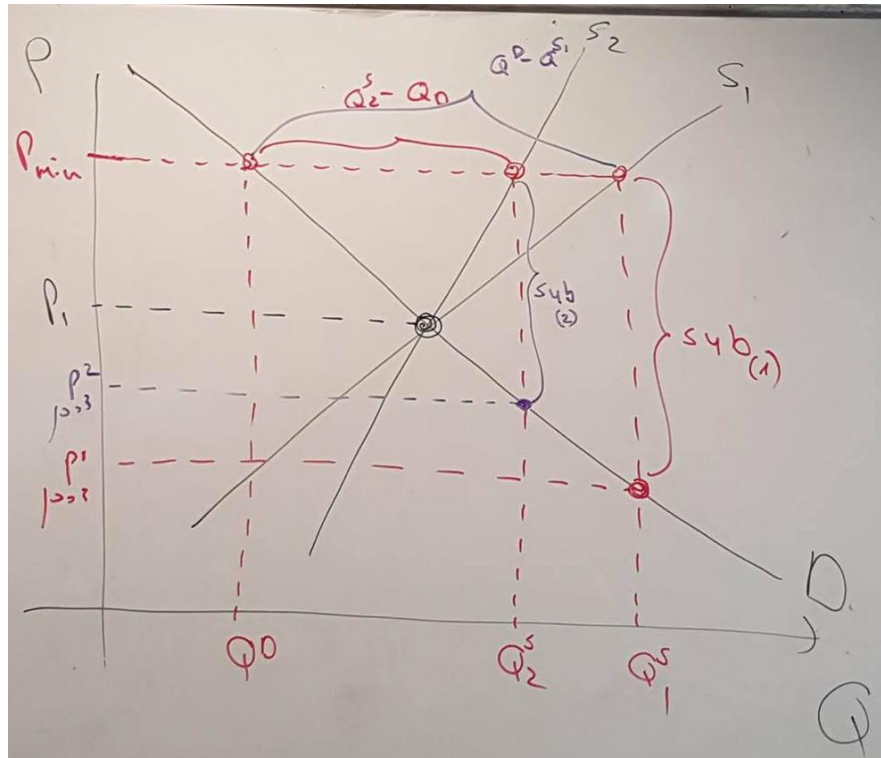
שוק מוצר X פועל בתנאי תחרות משוכללת. העקומות S_1 ו- S_2 נחתכות במצב המוצא במחיר P_1 .

כעת, הממשלה מעוניינת לקבוע מחיר מינימום (מעל מחיר שווי משקל) ומתלבטת בין 2 חלופות להבטחתו:

1. קניית עודפים במחיר המינימום.
 2. מתן סובסידיה מתאימה לכל יחידה מיוצרת.
- נשמעו 3 טענות:
- א. במידה והממשלה תבחר בחלופה (1), הוצאות הממשלה בקניית עודפים תהיינה גבוהות יותר במקרה שבו עקומת ההיצע היא S_1 לעומת המקרה שבו עקומת ההיצע היא S_2 .
 - ב. במידה והממשלה תבחר בחלופה (2), גובה הסובסידיה הדרוש להבטחת מחיר המינימום יהיה גבוה יותר במקרה שבו עקומת ההיצע היא S_2 , בהשוואה למקרה שבו עקומת ההיצע היא S_1 .
 - ג. בשתי החלופות (קניית עודפים או מתן סובסידיה מתאימה) פדיון היצרנים יעלה בהשוואה למצב המוצא (שווי המשקל התחרותי), אך פדיון היצרנים יעלה בשיעור גדול יותר במקרה שבו עקומת ההיצע היא S_1 בהשוואה למקרה שבו עקומת ההיצע היא S_2 .

1. רק טענות א' ו-ג' נכונות.
2. רק טענה ב' נכונה.
3. רק טענות א' ו-ב' נכונות.
4. רק טענה א' נכונה.
5. רק טענה ג' נכונה.

- א- נכון, ניתן לראות כי S_1 יוצר יותר הוצאות קניית עודפים.
 - ב- לא נכון, ניתן לראות ש sub_2 הוא סובסידיה בעלות נמוכה יותר
 - ג- נכון, אפשר לראות שבשני המקרים הפדיון ($P \cdot Q$) עולה וב S_1 גדול יותר אז הפדיון יגדל יותר מאשר ב S_2 .
- מכאן התשובה הנכונה היא 1

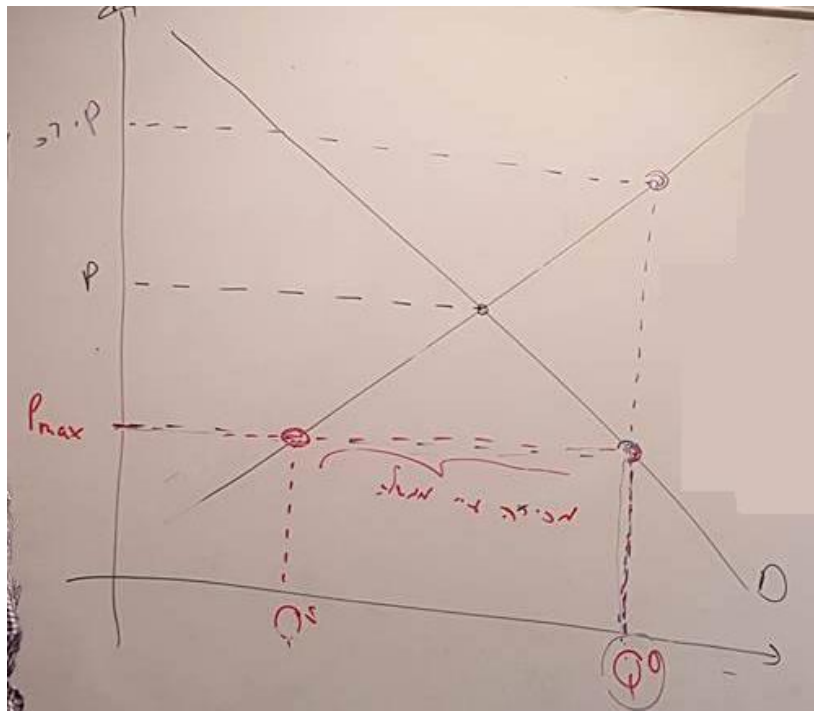
שאלה 8:

שוק מוצר X פועל בתנאי תחרות משוכללת. הממשלה קבעה מחיר מקסימום, הנמוך ממחיר שיווי המשקל, והיא בוחנת 3 חלופות להבטחתו:

1. מכירת עודפים.
 2. מתן סובסידיה לכל יחידה מיוצרת.
 3. מכסות צריכה (קיצוב).
- א. הצרכנים יהיו אדישים בין חלופה 1 לחלופה 2.
 ב. היצרנים יהיו אדישים בין חלופה 1 לחלופה 3.
 ג. הצרכנים יהיו אדישים בין חלופה 1 לחלופה 3.

1. רק טענות א' ו-ב' נכונות.
2. רק טענה א' נכונה.
3. רק טענה ב' נכונה.
4. רק טענה ג' נכונה.
5. כל הטענות א', ב' ו-ג' אינן נכונות.

QS - מה שהיצרנים ייצרו
 QD - ביקוש הצרכנים
 יש מחסור

ממשלה	יצרנים	צרכנים	עודפים (מכירה ע"י ממשלה) סובסידיה
הוצאות מכירת הפרש הנדרש לכמות הנדרשת	P_{MAX}	P_{MAX}	עודפים (מכירה ע"י ממשלה)
הוצאות סובסידיה ליצרנים לייצור הכמות הדרוש עלויות אכיפה	Q_S	Q_D	סובסידיה
	P_{MAX}	P_{MAX}	מכסות
	Q_S	Q_S	

- א- נכון, ניתן לראות בטבלה שהמחיר והכמות זהים בשני החלופות
- ב- נכון, ניתן לראות בטבלה שהמחיר והכמות זהים בשני החלופות
- ג- לא נכון, המחיר שונה אבל בחלופה 3 הם יקבלו כמות קטנה יותר

עקומת הביקוש למוצר X נתונה $P=200-Q$

עקומת ההיצע למוצר X נתונה $P=Q$

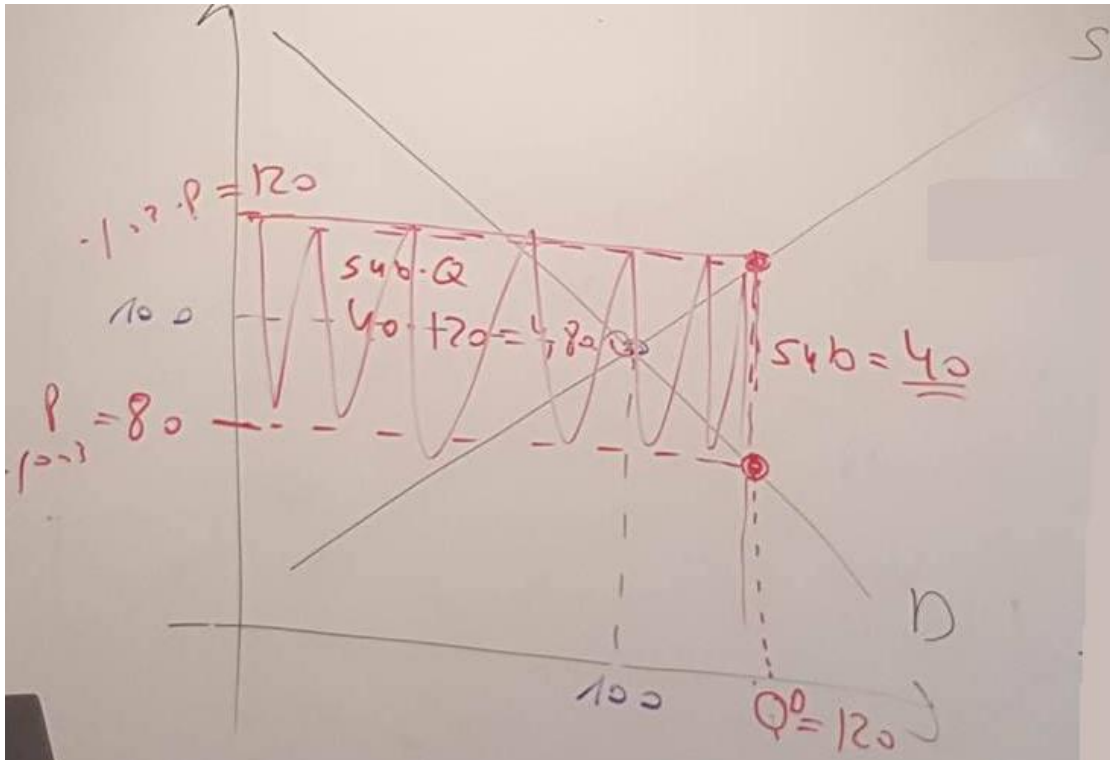
הממשלה מעוניינת להעניק סובסידיה כך שהמחיר לצרכן ירד ב- 20 ש"ח ביחס למצב מוצא, מכאן שבשווי משקל החדש:

- א. הוצאות הממשלה תהיינה שוות ל-4800 ₪.
- ב. פדיון היצרנים יעלה ב-4,400 ₪ בהשוואה למצב המוצא.
- ג. הוצאות הצרכנים ירדו ב-400 ₪ בהשוואה למצב המוצא.

1. כל הטענות א', ב' ו-ג' נכונות.
2. רק טענה א' נכונה.
3. רק טענה ב' נכונה.
4. רק טענה ג' נכונה.
5. כל הטענות א', ב' ו-ג' אינן נכונות.

$D: P=200-Q_D \quad S: P=Q_S$

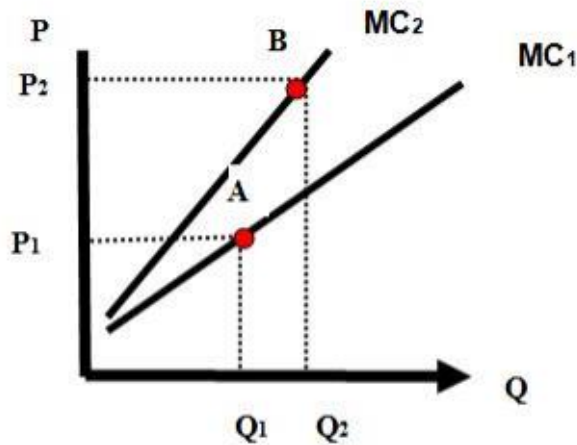
$Q_D=120 \quad P=120$

- א. נכון
- ב. פדיון יצרנים $14,400 = 120 * 120$
- פדיון לפני הסובסידיה $10,000 = 100 * 100$
- לכן פדיון היצרנים יעלה ב-4,400 – נכון
- ג. הוצאות הצרכנים לפני סובסידיה $10,000 = 100 * 100$
- הוצאות הצרכנים לאחר סובסידיה $9600 = 120 * 80$
- לכן הוצאות הצרכנים ירדו ב-400

מכאן התשובה הנכונה היא 1

בתרשים להלן מוצגות 2 עקומות עלות שולית של יצרן תחרותי: MC_1 ו- MC_2 .

להלן 3 טענות המתייחסות למעבר מנקודה A ל-B, איזו טענה מבין הטענות המוצעות יכולה להסביר את המעבר מנקודה A לנקודה B?
 א. במעבר מנקודה A לנקודה B חלה ירידה בעלויות הייצור הקבועות ועלייה במחיר המוצר.
 ב. במעבר מנקודה A לנקודה B חלה עליה בעלויות הייצור המשתנות ועלייה במחיר המוצר.
 ג. אם בנוסף לנתונים המופיעים בתרשים ידוע כי $P_1=10$, וידוע כי עלויות הייצור המשתנות עלו ב-10%, אזי ניתן להסיק בהכרח כי $P_2>11$.

1. רק טענות ב' ו-ג' נכונות.
2. רק טענה ב' נכונה.
3. רק טענות א' ו-ג' נכונות.
4. כל הטענות א', ב' ו-ג' אינן נכונות.
5. רק טענה ג' נכונה.

יש שינוי של העקומה בה ה-S זז שמאלה
 שינוי על העקומה בה P עלה

- א. לא נכון
- ב. נכון, S זזה שמאלה מכיוון שיש עליה בעלויות הייצור ואנחנו רואים שגם המחיר עלה